

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ida Skogstad Styrvold, 33372347

Høringsuttalelse - melding - Hóldøl kraftverk - Holldalsgjuvet - Vinje kommune – Telemark fylke

Vi viser til oversendelse av «Høring av melding - Vinje - Hóldøl kraftverk - Holldalsgjuvet – konsesjonspliktavurdering» mottatt fra NVE den 19.04.2024.

Bakgrunn

NVE har mottatt melding fra Kåre Paulsen, datert 22.03.2023, om forhåndsvurdering av konsesjonsplikt for å etablere Hóldøl kraftverk i Vinje kommune i Telemark. Meldingen behandles etter vannressursloven § 18 og vurderes etter vannressursloven §§ 8 og 10.

Grunn- og fallrettseiere Knut Olav Edland og Lars Erik Christenson ønsker å bygge minikraftverk i Holldalsgjuvet. Inntaket er planlagt nedstrøms stølen Holdal på kote 830. Kraftverket plasseres ved elvas utløp til Venemodammen på kote 705. Rørledning skal graves ned, og en elvestrekning på ca. 1420 meter skal fraføres vann. Det er planlagt største driftsvannføring på 580 l/s og minstevannføring på 10 l/s. Kraftverket vil ha installert effekt på 555 kW, med en årlig produksjon på ca. 2,06 GWh.

Søknaden opplyser om at traséen for rørgata/midlertidig anleggsvei skal gå fra inntaket på vestsiden av elva ca. 1150 meter, for så å krysse vassdraget over på østsiden og videre ca. 250 meter frem til kraftstasjonen. Alternativt vil hele rørgaten og kraftstasjon kunne legges på vestsiden av vassdraget uten kryssing. Det opplyses også om sprengning og hogst, og at detaljer for rørgate/midlertidig anleggsvei vil bli bestemt etter videre prosjektering.

Statsforvalterens rolle

Statsforvalteren er statens representant i fylket, og skal arbeide for at vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen følges opp. Statsforvalterens miljøavdeling er sektormyndighet med forvaltningsoppgaver etter blant annet naturmangfoldloven, forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og lakse- og innlandsfiskloven med forskrifter. Som høringspart skal vi bidra til at

nasjonale og regionale føringer blir lagt til grunn i konsesjon- eller revisjonsprosesser for fornybar energi og kraftledninger.

Statsforvalterens vurdering

Hóldøl er en del av vannforekomsten Venemo bekkefelt (Vann-nettID: 016-2949-R), som hører inn under Tokke-Vinje vannområde i Telemark. Berørt elvestrekning går gjennom Holldalsgjuvet og renner ut i Venemodammen. Bekkefeltet er klassifisert til svært god økologisk tilstand.

Klassifiseringen er kun basert på det fysisk-kjemiske kvalitetselementet forsureningstilstand, der syrenøytraliserende kapasitet (ANC) styrer hele klassifiseringen. Vi opplyser om at dette er et svært mangelfullt datagrunnlag. Slike store bekkefelt er sjeldent representative for én elv eller bekk. I tilfeller som dette bør det alltid foretas undersøkelser i den bestemte elva eller bekken for å få innhentet riktig informasjon om aktuell elvestrekning.

Kraftverket er planlagt uten reguleringsmagasin, og kjøremønsteret skal baseres på naturlig tilsig som vil kunne føre til flere start/stopp i løpet døgnet. Spesielt for fiskebestanden vil slike brå vannføringsendringer kunne være svært skadelig, og i verste fall føre til fiskedød. Det er et krav at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med mål om at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand etter vannforskriften § 4. For hydromorfologiske endringer er fisk det kvalitetselementet som er mest sensitivt for påvirkningen. Tilstand og risiko for ikke å nå miljømålet skal derfor vurderes opp mot dette. Derfor bør det som et minstekrav gjennomføres fiskebiologiske undersøkelser som kan belyse bestandsstatus, vandringsmuligheter og eventuelle funksjonsområder som vil bli berørt av tiltaket.

Det er en svært lang elvestrekning som fraføres store mengder vann gjennom året. Elva renner også gjennom flere myrområder som er viktige leveområder for mange arter. For å redusere negative konsekvenser på naturmangfoldet er det viktig at videre vurderinger er basert på kunnskap om naturen og artene som berøres. Vi kan ikke se at naturmangfoldet i området tidligere er kartlagt, og vi mener at søk i artsdatabanken mv. derfor ikke kan utelukke naturverdier i tiltaksområdet. Vi mener at tiltaksområdet bør kartlegges før man kan vurdere alternative løsninger for tiltaket, og om tiltaket bør gjennomføres.

Vi minner om forvaltningsmålene for arter og naturtyper i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

Statsforvalteren mener at kunnskapsgrunnlaget bør styrkes. For å kunne vurdere og minimere skadepotensialet i henhold til vannforskriften og naturmangfoldloven, bør det gjennomføres en kartlegging av naturverdiene i tiltaksområdet, inkludert fiskebiologiske undersøkelser. På bakgrunn av tiltakets omfang og manglende detaljer for inngrep, samt et noe mangelfullt kunnskapsgrunnlag, mener vi at det vil være en fordel om saken videre konsesjonsbehandles.

Med hilsen

Sigrun Ringvold Børresen (e.f.)
seniorrådgiver

Ida Skogstad Styrvold
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent